# Kinh Nên Hành Trì, Không Nên Hành Trì (Sevitabba-asevitabba Sutta)

*Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)*

114. KINH NÊN HÀNH TRÌ, KHÔNG NÊN HÀNH TRÌ (Sevitabba-asevừabba Suttdỷ

109. Như vầy t6i nghe.
Một thời, Thế Tôn trú ở Sãvatthi, Jetavana, tại tinh xá ông Anãthapindika
(Cấp Cô Độc). Ở đấy, Thế Tôn gọi các Tỷ-kheo:
Này các Tỷ-kheo!
- Bạch Thế Tôn.
ĩ _ f .
Các vị Ty-kheo ay vang đáp Thê Tôn. Thê Tôn nói như sau: Này các Tỷ-kheo, Ta sẽ giảng cho các ông pháp môn về nên hành trì, không nên hành trì. Hãy nghe và suy nghiệm ky, Ta sẽ giảng. - Thưa vâng, bạch Thế Tôn. Cac Ty-kneo ay vang đáp The Ton. The Ton nói như sau: Này các Tỷ-kheo, Ta nói thân hành có hai loại: Ễ6Nên hành tri, không nen hành trì; và đây là sự tương đối giữa thân hành.” Này các Tỷ-kheo? Ta nói khẩu hành cũng có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì; và đây là sự tương đối giữa khẩu hnh." Này các Tỷ-kheo5 Ta nói ý hành cũng có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành trì; và đây là sự tương đối giữa ý hành." Này các Tỷ-kheo, Ta nói tâm sanh cũng có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành trì; và đây là sự tương đối giữa tâm sanh?5 Này các Tỷ-kheo, Ta nói tưởng đắc cũng có hai loại: uNên hành trì, không nên hành trì; và đây là sự tương đối giữa tưởng dắc." Kiến đắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói cũng có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành trì; và đây là sự tương đối giữa kiên đắc (dỉtthipatỉỊãbhà)r Ngã tánh đắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói cũng có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì; và đây là sự tương đôi giữa ngã tánh dC." Được nghe nói vậy, Tôn giả Sãriputta bạch Thế Tôn: —Bạch Thế Tôn, lời nói này được Thế Tôn nói lên vắn tắt, không giải nghĩa rộng rãi? con hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như sau: 110. “Thân hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa thân hành.”' Thế Tôn đã nói như

1 Xem M. L 285; A. L 127; IV. 365; V. 98. Tham chiếu: Tự quản tâm kỉnh (r.01. 0026.109. 0598ỒỒ07).



vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Bạch Thế Tôn, nếu một thân hành nào khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm, thân hành như vậy không nên hành trì. Bạch Thế Tôn, và một thân hành nào khi hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng, thân hành như vậy nên hành trì. 111. Bạch Thế Tôn, thân hành gì khi hành tri, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở dây, bạch Thế Tôn? có người sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại, đả thương, tâm không từ bi đối với các loại hữu tình.2 Người này lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác, hoặc tại thôn làng, hoặc tại rừng núi, không cho người ấy,

người ấy lấy trộm tài vật ấy. Người ấy sống tà hạnh trong các dục, giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che chở5 có anh che chở, có chị che chở, có bà con che chở, đã có chồng, được hình phạt gậy gộc bảo vệ? cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Thân hành như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành trì5 các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm. Bạch Thế Tôn? thân hành gì khi hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng? Ở dây, bạch Thế Tôn, có người từ bỏ sát sanh, tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tàm quý, có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình. Người ấy từ bỏ lấy của không cho, tránh xa lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của n^ười khác, hoặc tại thôn làng, hoặc tại rừng nhi, không cho người ây, người ây không lấy trộm tài vật ấy. Người ấy từ bỏ sống tà hạnh trong các dục, không giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che chở, có anh che chở, có chị che chở9 có bà con che chở? đã có chồng, được hình phạt gậy gộc bảo vệ, cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Thân hành như vậy, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. “Thân hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa thân hSnh.'” Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. “Khẩu hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành tri, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa khẩu hanh?95 Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Bạch Thế Tôn, một khẩu hành nào khi hành tri, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm, khẩu hành như vậy không nen hành trì. Bạch Thế Tôn, và một khẩu hành nào khi hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng, khẩu hành như vậy nên hành trì. 112. Bạch Thế Tôn, khẩu hành gì khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở dây, bạch Thế Tôn, có người vọng ngữ, đến chỗ tập hội5 hay đên chỗ chúng hội, hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc, khi bị dẫn xuất làm chứng và được hỏi: "Này người kia,

2 Xem các đoạn tương đương trong M. I. 286ff.



hãy nói những gì ônệ biết!55 Dầu cho người ấy không biết, người ấy nói: "Tôi biet,9; dầu cho người ấy biết, người ấy^nói: "Tôi không biết”; hay dầu cho người ấy không thấy, người ấy nói: "Tồi thấy”; hay dầu cho người ấy thấy, người ấy nói: "T6i không thấy." Như vậy, lời nói của người ấy trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ5 hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Và người ấy là người nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này, đến chỗ kia nói để sanh chia rẽ ở những người này; nghe điều gì ở chỗ kia, đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy? người ấy ly gián những kẻ hòa hợp, hay xúi giục những kẻ ly gián, ưa thích phá hoại, vui thích phá hoại, thích thú phá hoại, nói những lời đưa đến phá hoại. Và ngươi ấy là người nói lời thô ác. Bất cứ lời gì thô ác9 tàn ác, khiến người đau khổ, khiến người tức giận, liên hệ đến phẫn nộ, không đưa đến thiền định, người ấy nói những lời như vậy. Và người ấy nói những lời phù phiếm, nói phi thời? nói những lời phi chơn, nói những lời không lợi ích, nói những lời phi Pháp, nói những

lời phi Luật, nói những lời không đáng ẹìn giữ. Vì nói phi thời nên lời nói không có thuận lý? không có mạch lạc, hệ thông, không có lợi ích. Khẩu hành như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm. Bạch Thế Tôn? khẩu hành gì khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng? ơ dây, bạch Thê T6n, có người từ bỏ vọng ngữ5 tránh xa vọng ngữ, đến chỗ tập hội, hay đến chỗ chúng hội? hay đến giữa các thân tộc, hay đên giữa các tổ hợrp, hay đến giữa vương tộc, khi bị dẫn xuất làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì ông biết.„ Nếu biết, nệười ấy nói: 6CTôi biết; nếu không biết, người ấy nói: "'Tôi không biết"; hay neu không thấy, người ấy nói: "Tôi không thấy"; nếu thấy, người ay nói: "Tôi thấy." Như vậy5 lời nói của người ấy không trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ, hoặc vì nguyên nhân tha nhân9 hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Từ bỏ nói hai lưỡi, tránh xa nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này, người ấy không đi đến chỗ kia nói để sanh chia rẽ ở những người này; nghe điều gì ở chỗ kia, người ấy không đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy, người ấy sống hòa hợp những kẻ ly gián, tăng trưởng những kẻ hòa hợp, ưa thích hòa hợp, vui thích hòa hợp, thích thú hòa hợp, nói những lời đưa đên hòa hợp. Từ bỏ lời nói độc ác, tránh xa lời nói độc ác, người ấy nói những lời nói nhu hòa, đẹp [ai, dễ thương, thông cảm đến tâm, tao nhã, đẹp lòng nhiêu người, vui lòng nhiều người, người ấy nói những lời như vậy. Từ bỏ lời nói phù phiếm, tránh xa lời nói phù phiếm, người ấy nói đúng thời, nói những lời chơn thật, nói những lời có ý nghĩa, nói những lời về Chánh pháp, nói những lời về Luật, nói những lời đáng được gìn giữ; vì nói hợp thời nên lời nói thuận lý, có mạch lạc hệ thống, có ích lợi. Khẩu hành như vậy5 bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. "Khẩu hành, này các Tỷ-kheo? Ta nói có hai loại: 6Nên hành trì, không nên



hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa khẩu hnh."' Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. C6Ý hành, này các Tỷ-kheo? Ta nói có hai loại: 'Nen hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa ý hàh'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Bạch Thế Tôn, một ý hành nào khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, ý hành như vậy không nen hành trì. Bạch Thế Tôn, và một ý hành nào khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm? các thiện pháp tăng trưởng, ý hành như vậy nên hành trì. 113. Ý hành gi, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở đây, bạch Thế Tôn? có người có tham ái, tham lam tài vật kẻ khác, nghĩ rằng: uÔi9 mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của minh!" Lại có người có sân tâm, khởi lên hại ý9 hại niệm như sau: "Mong rằng những loài hữu tình này bị giết, hay bị tàn sát, hay bị tiêu diệt, hay bị làm hại, hay monẸ chúng không còn tồn tại!" Ý hành như vậy, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm. Ý hành gì, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng? Ở đây, có người không có tham ái, không tham lam tài vật của kẻ khác, không nghĩ rằng: "Ôi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!^ Lại có người không có sân tâm, không khởi lên hại ý, hại niệm, nghĩ rằng: "Mong rằng những

loài hữu tình này sống không thù hận? không oán thù, không nhiễu loạn, được an lạc, lo nghĩ tự than!” Ý hành như vậy, bạch Thế Tôn? khi hành trì5 các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. “Y hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nen hành tri, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa ý hanh.'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. 114. "Tâm sanh, này các Tỷ-kheo, Ta nói cũng có hai loại: 'Nen hành trì, không nên hành trì; và như vậy la sự tương đối giữa tâm sanh?9 Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Bạch Thế Tôn, nếu một tâm sanh nào khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, tâm sanh như vậy không nên hành trì. Và một tâm sanh nào, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, tâm sanh như vậy nên hành trì. Tâm sanh gì5 bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở đây, bạch Thế Tôn? có người có tham dục và sống với tâm câu hữu với tham dục, người ấy sân hận và sống với tâm câu hữu với sân hận, người ấy có hại tâm và sống với tâm câu hữu với hại tâm. Tâm sanh như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm. Tâm sanh gì, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng? Ở dây, bạch Thế Tôn, có người không có tham dục và sống



với tâm không câu hữu với tham dục, người ấy không có sân hận và sống với tâm không câu hữu với sân hận5 người ấy không có hại tâm và sống với tâm không câu hữu với hại tâm. Tâm sanh như vậy, bạch Thế Tôn? nếu hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng. "Tâm sanh, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa tâm sanh.'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. 115. "Tưởng đắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói cũng có hai loại: 'Nên hành tri, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa tưởng .'"Thế Tôn đã nói vậy và do duyên gi, lời nói ấy được nói lên? Một tưởng đắc nào, bach Thế Tôn, khi hành trì, các bât thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thôi giảm, tưởng đắc như vậy không nên hành trì. Và một tưởng đắc nào, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, tưởng đăc như vậy nên hành trì. Tưởng đắc gì, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở đây, bạch Thế Tôn? có người có tham dục và sống với tưởng câu hữu với tham dục, nệười ấy sân hận và sống với tưởng câu hữu với sân hận? người ấy có hại tâm và sống với tưởng câu hữu với hại tâm. Tưởng đắc như vậy, bạch Thế Tôn? khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm. Tưởng đắc gì, bach Thế Tôn? khi hành trì? bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng? Ở đây, bạch Thế Tôn, có người không có tham dục và sống với tưởng không câu hữu với tham dục, người ấy không có sân hận và sống với tưởng không câu hữu với sân hận, người ấy không có hại tâm và sống với tưởn^ không câu hữu với hại tâm. Tưởng đắc như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bât thiện pháp thối giảm? thiện pháp tăng trưởng. "Tư&ng đắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa tưởng dắc.'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. 116. "Kiến đắc, này các Tỷ-kheo, la nói có hai loại: 'Nên hành trì, không

nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa kiến đắc.^ Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì? lời nói ấy được nói lên? Một kiến đắc nào? bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, kiến đắc như vậy không nên hành trì. Và một kiến đắc nào, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, kiến đắc như vậy nên hành trì. Kiến đắc gi, bạch Thế Tôn, khi hành trì, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở đây, bạch Thế Tôn, có người có [tà] kien như sau:3 "Không có bô thí, không có lễ hy sinh, không có tê tự; không có quả dị thục các nghiệp thiện, ác; không có đời này, không có đời khác; không có mẹ, không có cha; không có loại hóa sanh; ở đời không có những vị Sa-môn5 những vị Bà-la-môn

3 Như Mill. 22.



chánh hướng? chánh hạnh, đã tự mình với thượng trí chứng tri, chứng đạt và an trú đời này, đời khác và truyền dạy lai?9 Kiến đac như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thôi giảm. Kiến đắc gi, bạch Thế Tôn5 khi hành tri, bất thiện pháp thối giảm? các thiện pháp tăng trưởng? Ở đây5 bạch Thế Tôn? có người có [chánh] kiến như sau: "C6 bố thí, có lễ hy sinh, có tế tự; có quả dị thục các nghiệp thiện ác; có đời này, có đời khác; có mẹ9 có cha; có các loại hóa sanh; ở đời có những vị Sa-môn, Bà-la- môn chánh hướng, chánh hạnh, đã tự mình với thượng trí chứng tri, chứng đắc và an trú đời này, đời khác và truyền dạy lai?* 5 Kiến đắc như vậy, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. "Kiến dắc, này các Tỷ-kheo5 Ta nói có hai loại: 'Nen hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa kiến dắc."' Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. 117. "Ngã tánh đắc5 này các Tỷ-kheo, Ta nói cũng có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa ngã tánh dắc" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Ngã tánh đắc nào, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, ngã tánh đắc như vậy không nen hành trì. Ngã tánh đắc nào, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, ngã tánh đắc như vậy nên hành trì. Ngã tánh đắc gi, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởnẹ, các thiện pháp thoi giảm? Ngã tánh đắc có hại,4 bạch Thế Tôn, vì sự không rot ráo khi được sanh khởi/ các bất thiện pháp tăĩiệ trưởng, các thiện pháp thối giảm. Ngã tánh đắc vô hại56 bạch Thế Tôn, vì sự rôt ráo khi được sanh khởi9 các bất thiện pháp thối giảm5 các thiện pháp tăng trưởng. uNgã tánh dắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa ngã tánh dắc.'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. Bạch Thế Tôn, lời nói này được Thế Tôn nói lên một cách vắn tắt, không giải nghĩa rộng rãi, con được hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như vậy. 118. - Lành thay, lành thay, này Sãriputta! Lành thay, này Sãriputta! Lời nói này được Ta nói lên một cách văn tăt, không giải nghĩa rộng rãi9 ông đã hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như vậy. Thân hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên

4MA. IV. 100 giải thích sabyapajjha là sadukkha và avyapajjha là adukkha. 5 Abhỉnỉbbattayato aparỉnỉtthỉtabhãvãya. MA. IV 100 giải thích trong tự ngã này, một người phàm phu không thể đoạn trừ hữu kiết sử. Do vậy, từ sát-na kiết sanh thức (patisandhi), cac bat thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, và vị ấy tạo ra (abhinibbatteti) một tự ngã, bị đau khổ chi phối. 6 Abyãbaịhanti adukkham'. Ngã tánh đắc vô hại, có bốn hạng người. Người phàm phu có thể đoạn trừ kiết sử, do vẩy từ sát-na kiết sanh thức (pạtisandhỉ), các bất thiện phap thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng và nó tạo ra một tự ngã không bị chi phối. Cũng tương tự như vậy đỗi với bậc Dự Lưu, Tư-đà-hàm, A-na-hàm.



hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa thân hành." Ta đã nói như vậy và do duyên gì5 lời nói ấy được nói lên? Thân hành nào, này Sãriputta, khi hành tri, bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm, thân hành như vậy không nên hành trì. Và thân hành nào5 này Sãriputta, khi hành trì, bất thiện pháp thối giảm, thiện pháp tăng trưởng, thân hành như vậy nên hành trì. Thân hành gi, này Sãriputta, khi hành trì? bất thiện pháp tăng trưởng, thiện pháp thối giảm? Ở dây, này Sãriputta, có người sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại đả thương, tâm không từ bi đổi với các loại hữu tình. Người này lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác, hoặc tại thôn làng hoặc tai • rừngo nui," khonsD cho người o r •/" nsười av, o ay J trộm J lay • tài vât • av. J Người D J sons av o tà hạnh trong các dục? giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở? có cha che chở, có anh che chở? có chị che chở, có bà con che chở, đã có chồng5 được hình phạt gậy gộc bảo vệ? cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Thân hành như vây, này Sãriputta, khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thôi giảm. Thân hành gi, này Sãriputta, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng? Ở đay, nàỵ Sãriputta, có người từ bỏ sát sanh5 tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tàm quý? có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình. Người ấy từ bỏ lấy của không cho, tránh xa lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác, hoặc tại thôn làng? hoặc tại rừng núi5 không cho người ấy, người ấy không lấy trộm tài vật ấy. Người ấy từ bỏ sống theo tà hạnh trong các dqc, không giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở5 có cha che chở, có anh che chở? có chị che chở? có bà con che chở, đã có chồng, được hình phạt gậy gộc bảo vệ5 cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Thân hành như vậy? này Sãriputta, khi hành tri, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng. Thân hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa thân hanh?5 Ta đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. Khẩu hành, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đối giữa khẩu hành." Ta đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Này Sãriputta, khẩu hành nào khi hành trì5 các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, khẩu hành như vậy không nên hành trì. Và khẩu hành nào, này Sãriputta, khi hành trì5 các bât thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, khẩu hành như vậy nên hành trì. Khâu hành gì, này Sãriputta, khi hành trì, các bât thiện pháp tăng trưởng, các thiện

pháp thối giảm? Ở dây, này Sãrif)utta, có người vọng ngữ đến chỗ tập hội... (như trên với những thay đổi cần thiết cho đến đoạn ngã tánh đắc). Ngã tánh dắc, này các Tỷ-kheo, Ta nói có hai loại: "'Nên hành trì, không nên hành trì; và như vậy là sự tương đôi giữa ngã tánh dC."Ta đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên.



Này Sãriputta, lời nói này được Ta nói một cách vắn tắt, cần phải hiểu một cách rộng rãi như vậy. 119. Sắc do mắt nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 6íNên hành tri, không nên hành tri.” Tiếng do tai nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành tri" Hương do mũi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành tri." Vị do lưỡi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 6íNên hành tri, không nên hành trì?5 Xúc do thân nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: uNên hành tri, không nên hành tri." Pháp do ý nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì?5 Khi được nghe nói vậy, Tôn giả Sãriputta bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, lời nói này được Thế Tôn nói lên một cách vắn tắt, không giải nghĩa rộng rãi, con được hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như sau: “Sắc do mắt nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành tri, không nên hành tri'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Sắc nào do mắt nhận thức, bạch Thế Ton, khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, sắc do mắt nhận thức như vậy không nên hành trì. sắc nào do mắt nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, sắc do mắt nhận thức như vậy nên hành trì. "Sắc do mắt nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì5 không nên hành tri'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. "Tiếng do tai nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì?9 Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì5 lời nói ấy được nói lên? Tiếng nào do tai nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, tiếng do tai nhận thức như vậy không nên hành trì. Tiếng nào do tai nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, tiếng do tai nhận thức như vậy nên hành trì. "Tiếng do tai nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. "Hương do mũi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hại loại: 'Nên hành trì, không nên hành tri'” Thế Tôn đã nói như vậy yà do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Hương nào do mũi nhận thức, bạch Thế Tôn? khi hành trì5 các bat thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm5 hương do mũi nhận thức như vậy không nên hành trì. Hương nào do mũi nhận thức, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm5 các thiện pháp tăng trưởng, hương do mũi nhận thức như vậy nên hành trì. "Hương do mũi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành trì.,,, Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên.



uVị do lưỡi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì9 lời nói ấy được nói lên? Vị nào do lưỡi nhận

thức, bạch The Tôn? khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, vị do lưỡi nhận thức như vậy không nên hành trì. Vị nào do lưỡi nhận thức, bạch Thế Tôn? khi hành trì? các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, vị do lưỡi nhận thức như vậy nên hành trì. do lưỡi nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. "Xúc do thân nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành tri.'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì? lời nói ấy được nói lên? Xúc nào do thân nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thôi giảm? xúc do thân nhận thức như vậy không nên hành trì. Xúc nào do thân nhận thức? bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm? các thiện pháp tăng trưởng, xúc do thân nhận thức như vậy nên hành trì. “Xúc do thân nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì? không nên hành trì.^^, Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. 'Tháp do ý nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành tri'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Pháp nào do ý nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành trì5 các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, pháp do ý nhận thức như vậy không nên hành trì; Pháp nào do ý nhận thức, bạch Thế Tôn, khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm? các thiện pháp tăng trưởng, pháp do ý nhận thức như vậy nên hành trì. "Pháp do ý nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì? không nên hành tri.E Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. Bạch Thế T6n, lời nói này được Thế Tôn nói lên một cách vắn tắt, không giải nghĩa rộng rãi? con được hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như vậy. 120.  Lành thay, lành thay, này Sãriputta! Lành thay, này Sãriputta! Lời nói này được Ta nói lên một cách vắn tắt5 không giải nghĩa rộng rãi? ông đã hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như vậy. Sắc do mắt nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành trì? Lời nói như vậy được Ta nói lên và do duyên gì5 lời nói ấy được nói lên?... (như trên)... Pháp do ý nhận thức, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành tri?9 Lời nói như vậy được Ta nói lên và do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. Này Sãriputta, lời nói này được Ta nói lên một cách vắn tắt, ý nghĩa lời nói ấy cần được hiểu một cách rộng rãi như vậy. 121. Y, này Săriputta, Ta nói cố hai loại: í6Nên hành trì5 không nên hành



tri." Đồ ăn khất thực, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì.^, Sàngđọa, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành tri." Làng, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 66Nên hành tri, không nên hành tri? Thị trấn, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: uNên hành tri, không nên hành trì?9 Đô thị? này Sãriputta, Ta nói có hai loại: “Nên hành trì, không nên hành trl” Quốc độ9 này sriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành tri." Người (puggalẩ). này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành trì?5 Khi được nghe nói vậy, Tôn giả Sãriputta bạch Thế Tôn: -Bạch Thế Tôn? lời nói này được Thế Tôn nói lên một cách vắn tắt, không giải nghĩa rộng rãi, con được hiểu ý nghĩa một cách rộng rãi như sau: “Y, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành tri, không nên hành tri.'" Thế

Tôn đã nói như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Y nào? bạch Thế Tôn, khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng, các thiện pháp thối giảm, y như vậy không nên hành trì. Y nào, bạch Thế Tôn? khi hành trì, các bất thiện pháp thối giảm, các thiện pháp tăng trưởng, y như vậy nên hành trì. “Y, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: 'Nên hành trì, không nên hành tri'" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. "Đồ ăn khất thực, này Sãriputta, Ta nói có hai loại...“" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. “Sàng tọa, này Sãriputta, Ta nói có hai loại...9,9 Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. "Làng, này Sãriputta, Ta nói có hai loại...9,9 Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. "Thị trấn, này Sãriputta, Ta nói có hai loại...“” Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. "D6 thị, này Sãriputta, Ta nói có hai loại..."" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. "Quốc độ? này Sãriputta, Ta nói có hai loại..."" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy, lời nói ấy được nói lên. "Ngiròi, này Sãriputta, Ta nói có hai loại.."" Thế Tôn đã nói như vậy và do duyên như vậy? lời nói ấy được nói lên. Bạch Thế Tôn, lời nói này được Thế Tôn nói lên vắn tắt, không giải thích rộng rãi, con đã hiểu một cách rộng rãi như vậy. 122.  Lành thay, lành thay, này Sãriputta! Lành thay, này Sãriputta! Lời nói này được Ta nói lên vắn tắt9 không giải thích rộng rãi, ông đã hiểu một cách rộng rãi như vậy. Y, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì?5

## 114. KINH NÊN HÀNH TRÌ, KHÔNG NÊN HÀNH TRÌ  893

Ta đã nói lên như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên? Y nào, này Sãriputta, khi hành tri, các bất thiện pháp tăng trưởng... do duyên như vậy, lời nói ây được nói lên. Đồ ăn khất thực, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành tri, không nên hành trì.,, Ta đã nói lên như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên?... do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. Sàng tọa? này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, khồng nên hành (như trên)... sàng tọa như vậy không nên hành trì... sàng tọa như vậy nên hành trì... (như trên)... làng như vậy không nên hành trì... (như trên)... làng như vậy nên hành trì... (như trên)... thị trấn như vậy không nên hành trì... (như trên)... thị trấn như vậy nên hành trì... (như trên)... đô thị như vậy không nên hành trì... (như trên)... đô thị như vậy nên hành trì... (như trên)... quốc độ như vậy không nên hành trì... (như trên)... quốc độ như vậy nên hành trì... (như trên). Người, này Sãriputta, Ta nói có hai loại: "Nên hành trì, không nên hành tri." Ta đã nói lên như vậy và do duyên gì, lời nói ấy được nói lên?... Người nào, này Sãriputta... do duyên như vậy5 lời nói ấy được nói lên. Này Sãriputta, lời nói này được Ta nói vắn tắt, ý nghĩa [lời nói ấy] cần được hiểu một cách rộng rãi như vậy. 123. Này Sãriputta, nếu tất cả những vị Sát-đế-ly, đối với lời nói này được Ta nói vắn tắt, có thể hiểu ý nghĩa lời nói ấy một cách rộng rãi như vậy9 tất cả những vị ây sẽ được hưởng hạnh phúc, an lạc lâu dài. Này Sãriputta, nêu tất cả những vị Bà-la-môn... (như trên)... nếu tất cả những vị Vessa... (như trên). Này Sãriputta, nếu tất cả những vị Thủ-đà (Sudda), đối với lời nói này được Ta nói văn tăt5 có thê hiêu ý nghĩa lời nói ây một cách rộng rãi như vậy5 tât cả những vị ấy sẽ được hưởng hạnh phúc, an lạc lâu dài. Thế Tôn thuyết giảng như vậy, Tôn giả Sãriputta hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*